

Katowice-Kielce-Kraków, 30 października 2018r.

dr hab. Leszek Wieczorek, prof. UJK

Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Recenzja
sporządzona w postępowaniu habilitacyjnym

dr Marcina Wielec

Oświadczenie – Recenzent oświadcza, że nie wstępuje konflikt interesów w odniesieniu do realizowanego postępowania habilitacyjnego, a problematyka naukowa mieści się w głównym nurcie jego zainteresowań badawczych

W związku z powołaniem mnie w charakterze recenzenta przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 4 kwietnia 2017r., w skład komisji habilitacyjnej do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dra Marcina Wielca, przedstawiam recenzje Jego dorobku naukowego i dydaktycznego.

I. Podstawa prawna

Zgodnie z art.16 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 882 z późn. zm.) do postępowania habilitacyjnego może zostać dopuszczona osoba, która posiada stopień doktora oraz osiągnięcia naukowe lub artystyczne, uzyskane po otrzymaniu doktora, stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej lub artystycznej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową lub artystyczną. Zgodnie z art. 16 ust. 2 tej ustawy osiągnięcie w rozumieniu jej w ust. 1, może stanowić: dzieło opublikowane w całości lub zasadniczej części albo cyklu publikacji powiązanych tematycznie; zrealizowane oryginalne osiągnięcia projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne; część pracy zbiorowej, jeżeli

opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Zgodnie z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. 2011, nr 196, poz. 1165) kryteria oceny w zakresie osiągnięć naukowo badawczych Habilitanta w obszarze nauk społecznych obejmują autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych w czasopiśmie znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH).

Zgodnie z § 4 powyższego Rozporządzenia kryteria oceny w zakresie osiągnięć naukowo badawczych Habilitanta we wszystkich obszarach wiedzy obejmują:

- 1) autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopiśmie międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się w bazach lub na liście, o których mowa w § 3, dla danego obszaru wiedzy;
- 2) autorstwo lub współautorstwo dla danego obszaru: opracowań zbiorowych, katalogów zbiorów, dokumentacji prac badawczych, ekspertyz, utworów i dzieł artystycznych;
- 3) sumaryczny impact factor publikacji naukowych według listy Journal Citation Reports (JCR), zgodnie z rokiem opublikowania;
- 4) liczbę cytowań publikacji według bazy Web of Science (WoS);
- 5) indeks Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web Of Science (WoS);
- 6) kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach,
- 7) międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność odpowiednio naukową albo artystyczną;
- 8) wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych.

Zgodnie z § 5 powyższego Rozporządzenia kryteria oceny w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej Habilitanta we wszystkich obszarach wiedzy obejmują:

- 1) uczestnictwo w programach europejskich i innych programach międzynarodowych i krajowych;

- 2) udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji;
- 3) otrzymane nagrody i wyróżnienia;
- 4) udział w konsorcjach i sieciach badawczych;
- 5) kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych, a w przypadku badań stosowanych we współpracy z przedsiębiorcami;
- 6) udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism;
- 7) członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych;
- 8) osiągnięcia dydaktyczne i w zakresie popularyzacji nauki lub sztuki;
- 9) opiekę naukową nad studentami i lekarzami w toku specjalizacji;
- 10) opiekę naukową nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego, z podaniem tytułów rozpraw doktorskich;
- 11) staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich;
- 12) wykonywanie ekspertyz lub innych opracowań za zamówienie organów władzy publicznej, samorządu terytorialnego, podmiotów realizujących zadania publiczne lub przedsiębiorców;
- 13) udział w zespołach eksperckich i konkursowych;
- 14) recenzowanie projektów międzynarodowych lub krajowych oraz publikacji w czasopismach międzynarodowych i krajowych.

II. Ogólne kryteria oceny osiągnięć naukowych w przewodzie habilitacyjnym.

Biorąc pod uwagę powyżej wskazane kryteria stwierdzić trzeba, że Pan dr Marcin Wielec spełnił formalne kryterium w postaci posiadania stopnia doktora, bowiem jak wynika z przedłożonej dokumentacji w dniu 15 stycznia 2008 r. Habilitant uzyskał stopień doktora nauk prawnych w zakresie prawa nadany mu uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, na podstawie rozprawy doktorskiej pt. Zakaz dowodowy tajemnicy spowiedzi w postępowaniu karnym.

W toku postępowania habilitacyjnego przedstawił również monografię naukową swojego autorstwa pt. Wartości – analiza z perspektywy osobliwości postępowania karnego (Lublin 2017r., Wydawnictwo Academicon, ss. 407, ISBN 9788362475285), która to

monografia - na podstawie przepisu art. 16 ust. 2 ustawy o stopniach naukowych - stanowi Jego główne osiągnięcie naukowe po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

Istotna aktywność naukowa Habilitanta wykazana jest poprzez przedstawiony w dokumentacji znaczny dorobek naukowy i publikacyjny na który - obok wyżej wskazanej monografii pt. Wartości – analiza z perspektywy osobliwości postępowania karnego (Lublin 2017r., Wydawnictwo Academicon, ss. 407, ISBN 9788362475285) - składają się liczne artykuły naukowe, rozdziały w monografiach naukowych, współautorstwo i autorstwo monografii, prowadzenie badań, wystąpienia na licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych, szeroka działalność dydaktyczna, a także działalność opiniodawcza dla organów państwowych itd.

Nadto z punktu widzenia wymagań habilitacyjnych - jako ogólne uzupełnienie wyżej wskazanych obszarów działalności dra Marcina Wielca - warte zauważenia jest również to, że cały tok aktywności Habilitanta poczynszy od ukończenia studiów prawnych aż do chwili obecnej, związany był i jest z nauką i dydaktyką prawną prowadzoną na Wydziałach Prawa i Administracji Uczelni Wyższych, głównie na macierzystym dla Niego Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Habilitant od początku wybrał drogę naukową i dydaktyczną. Obecnie jest zatrudniony na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego na stanowisku adiunkta w Katedrze Postępowania Karnego, gdzie cały czas prowadzi badania naukowe oraz zajęcia dydaktyczne związane z profilem wskazanej Katedry.

III. Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego w art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 16 marca 2003 r., o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki tj. monografii pt.: Wartości – analiza z perspektywy osobliwości postępowania karnego, Lublin 2017r., Wydawnictwo Academicon, ss. 407, ISBN 9788362475285.

W niniejszym postępowaniu habilitacyjnym, dr Marcin Wielec, zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 16 marca 2003 r., o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki przedstawił jako swoje osiągnięcie naukowe monografie pt. Wartości – analiza z perspektywy osobliwości postępowania karnego (Lublin 2017 r., Wydawnictwo Academicon, ss. 407, ISBN 9788362475285).

Na samym wstępie oceny przyznać już trzeba, że z tytułu monografii wynika, że jest ona monografią charakteryzującą się bardzo szerokim spektrum badawczym i problemowym. Główną osią analizy jest wprawdzie obszar wartości w postępowaniu karnym (co wprost wynika z tytułu monografii), lecz prezentowana w niej analiza (wręcz prezentowane analizy) znacznie wykracza poza granice wyznaczone wyłącznie postępowaniem karnym. Słusznie Habilitant zauważa, że badania wartości, nawet w perspektywie obszaru postępowania karnego, muszą być prowadzone na kilku płaszczyznach i w kilku wątkach. Wymusza to istota samych wartości mających oddziaływanie wieloobszarowe. Dlatego oprócz dywagacji ściśle związanych z supozycjami postępowania karnego, w monografii tej odnaleźć można wiele odniesień do takich obszarów jak aksjologia, filozofia, teoria prawa, psychologia, czy nawet pedagogika bądź ekonomia i zarządzanie.

Przedstawienie zatem kwestii wartości w postępowaniu karnym ocenić należy jako zadanie wysoce skomplikowane. Stąd ważna jest ciągłość, konsekwentność i transparentność analizy, co determinuje strukturę poszczególnych rozdziałów tej monografii, a także jej kontekst merytoryczny. W świetle powyższego uznać trzeba, że zawarty w monografii układ treściowy jak i logika wywodu oraz sekwencja rozdziałów jest prawidłowa i uzasadniona.

Habilitant najpierw przedstawia kwestie zasadnicze dla problematyki wartości i prowadzi analizę w obszarze całkowicie pozaprawnym. Nie jest to problematyka ściśle związana z uwarunkowaniami procesu karnego, lecz nie czyni to jej w żadnym wypadku zbędną dla dalszych rozważań. Wprost przeciwnie Autor, czyni to w sposób przemyślany, aby stworzyć solidną podbudowę do późniejszej analizy wartości już na obszarze właściwym dla prowadzonego badania, czyli na obszarze postępowania karnego. Bez podstawowego poznania i przedstawienia źródeł i obszarów zasadniczego funkcjonowania wartości, nie można byłoby przecież prowadzić skutecznej i owocnej analizy wartości w kontekście charakterystyki postępowania karnego.

Prawidłowa jest zatem sekwencja rozdziałów monografii, które tworzą bardzo czytelny, zrozumiały i powiązany merytorycznie obraz i schemat analizy.

W rozdziale pierwszym noszącym tytuł Wartości w środowisku pozaprawnym przedstawione zostały całkowicie podstawowe, czy może nawet wstępne i źródłowe zagadnienia odnośnie do problematyki wartości poruszane w obszarach całkowicie pozaprawnych. Prawidłowo zdiagnozowano tam, że wartości – jakkolwiek by je rozumieć,

definiować i klasyfikować – nie są pierwotnie związane z obszarem prawnym. Jest to raczej obszar relewantnych relacji społecznych, gdzie wartości mają fundamentalne znaczenie. Pozytywem tego rozdziału jest generalne zapoznanie z wartościami pojmowanymi, klasyfikowanymi i interpretowanymi w specyficie całkowicie pozaprawnej, lecz dla wartości podstawowej, naturalnej i źródłowej niezbędnej. Są to rozważania wyraźnie aksjologiczne czy nawet filozoficzne, dające solidną podstawę do prowadzenia dalszych rozważań już na bazie założeń i specyfiki postępowania karnego.

Logicznym następstwem przedstawienia wartości w ich naturalnym środowisku są dalsze wywody zamieszczone w rozdziale drugim pt. Wartości w podstawowych gałęziach prawa, w którym to Habilitant poszukuje rozumienia i symptomów funkcjonowania wartości na płaszczyźnie prawnej, lecz z punktu widzenia innych jeszcze, aniżeli prawo karne obszarów prawnych. Stąd poszukuje tam rozumienia wartości, przyczyn ich respektowania i śladów ich funkcjonowania w podstawowych obszarach prawa, takich jak prawo cywilne, prawo administracyjne, prawo konstytucyjne, prawo międzynarodowe i prawo Unii Europejskiej. Tako szeroko dokonane badania prawnoporównawcze pozwoliły na zobrazowanie zakresu problematyki wartości oraz stworzyły solidną podstawę do prowadzenia bardziej szczegółowej analizy tego zagadnienia w odniesieniu do postępowania karnego.

W rozdziale trzecim pt. Wartości a osobliwości postępowania karnego zawarto wnioski badawcze, które są efektem konfrontacji pozytywnej natury wartości (przedstawionej w poprzednich rozdziałach) z władczą (represyjną) specyfiką postępowania karnego. Interesujące są tu zwłaszcza dywagacje odnośnie do zauważonego przez Habilitanta konfliktu wartości w postępowaniu karnym. Zwrócono uwagę na istotną rolę wartości uznanych społecznie w procedurze karnej, których uwzględnienie przy tworzeniu tych norm stanowi ważny czynnik determinujący osiągnięcie optymalnego modelu postępowania karnego.

W rozdziale czwartym pt. Proces transpozycji wartości do postępowania karnego Habilitant stanął przed zadaniem odkrycia drogi jaką odbyły wartości z obszaru relacji społecznych, do osobliwego postępowania karnego. Stworzył on nowatorski proces przeniesienia wartości z ich socjologicznego obszaru na obszar stricte procesowo karny. Jest to autorska koncepcja nazwana przez Habilitanta procesem transpozycji wartości do postępowania karnego, na którą składają się powody i sposoby wyboru oraz sposoby przejścia i uznania wartości z naturalnego dla nich obszaru relacji społecznych do

postępowania karnego. Tak jak każdy proces ma swoje elementy, tak również i proces transpozycji wartości został w tym rozdziale szczegółowo opisany i przeanalizowany. Współcześnie nikt w doktrynie prawa karnego procesowego tego rodzaju trudu badawczego jeszcze nie podjął.

W dalszej części swojej monografii Habilitant dokonuje wyboru i uszeregowania poszczególnych wartości mając na uwadze charakterystykę postępowania karnego. Jest to, obok procesu transpozycji wartości główna oś analizy wartości w postępowaniu karnym. Stąd w rozdziale piątym pt. Wartości autoteliczne w postępowaniu karnym, przedstawiono pierwszą grupę wartości tj. wartości autoteliczne, które jak zauważył Habilitant zostały przetransponowane z obszaru społecznego do procedury karnej jako mające zasadnicze znaczenie dla tego rodzaju norm prawnych oraz wywierające największy wpływ na postępowanie karne.

W rozdziale szóstym pt. Wartości prakseologiczne w postępowaniu karnym przedstawiono drugą grupę wartości tj. wartości prakseologiczne, mające drugorzędne w odniesieniu do wartości autotelicznych znaczenie, a polegających na ich wspieraniu dla pełniejszego osiągnięcia celów postępowania karnego. Habilitant określając istotę wartości prakseologicznych zwraca uwagę na ich pomocniczy, eklektyczny charakter, podkreślając że samodzielne zastosowanie tychże wartości nie pozwoli osiągnąć celów postępowania karnego. Autor słusznie skonstatował, że dla pełnego osiągnięcia celów postępowania karnego wymagane jest uwzględnienie wszelkich wartości społecznie istotnych, zarówno autoteliczne jak i prakseologicznych. Pominięcie wartości prakseologicznych, jak zauważono w rozdziale szóstym monografii, może skutkować niemożnością urzeczywistnienia pierwszoplanowych wartości autotelicznych.

Biorąc pod uwagę całość analizy podjętej w ocenianej monografii zauważyć należy, że przedstawiono w niej swoistą i nowatorską koncepcję funkcjonowania wartości w postępowaniu karnym wraz z jej wszelkimi egzemplifikacjami, elementami, oddziaływaniami i skutkami. Bardzo trafna jest tu uwaga wynikająca wprost z monografii, że wszystkich znanych wartości nie da się przetransponować do postępowania karnego. Niektóre z wartości – jak zauważa w swojej koncepcji Autor - posiadają bowiem wyjątkowe i doniosłe znaczenie dla społeczności, lecz z perspektywy osobliwości postępowania karnego nie mają one większego sensu. Dlatego trzeba było zmierzyć się z trudnym i nie podejmowanym jak dotąd w nauce postępowania karnego, problemem wyboru wartości

i ich sklasyfikowania determinowanego wyjątkowym profilem postępowania karnego. W koncepcji wartości autorstwa Habilitanta (z punktu widzenia postępowania karnego) znaczenie mają takie wartości jak: godność, praworządność, sprawiedliwość, prawda, zaufanie, bezpieczeństwo, uczciwość i moralność. Niemniej jednak raczej ma Autor monografii, że wskazane pojęcia, choć są ogólnie prawidłowo rozumianymi, to ich siła oddziaływania i waga znaczenia dla postępowania karnego jest zróżnicowana.

Koncepcja wartości w postępowaniu karnym autorstwa Habilitanta zasadza się zatem na propozycji uszeregowania wartości w dwóch wspomnianych grupach tj. wartości autotelicznych i wartości prakseologicznych. W proponowanej koncepcji, wartości autoteliczne w postępowaniu karnym to wartości o największym znaczeniu. Są to wartości istotne same w sobie i jako takie wywierają potężny wpływ na postępowanie karne. Natomiast wartości prakseologiczne w postępowaniu karnym to grupa wartości pomocniczych (instrumentalnych), których realizacja na bazie postępowania karnego ma za cel wsparcie wartości autotelicznych.

Habilitant w swoich obserwacjach badawczych doszedł do interesujących wniosków, że wartości których realizację można zaobserwować w postępowaniu karnym tworzą powiązaną ze sobą sieć złożoną właśnie z wartości pierwszoplanowych, czyli tych wartości autotelicznych, którymi w koncepcji Habilitanta są godność, praworządność, sprawiedliwość, prawda i wartości kooperujących pomocniczo z tą pierwszą grupą wartości, które tworzą wartości prakseologiczne w postaci zaufania, bezpieczeństwa, uczciwości i moralności. Jedne jak i drugie są od siebie zależne, bowiem o ile niepodważalne jest znaczenie dla postępowania karnego wartości zgrupowanych w segment wartości autotelicznych, to jednak realizacja tych wartości musi mieć pewien faktor wsparcia. Jest nim grupa wartości prakseologicznych, a więc pomocniczych/instrumentalnych, służących do realizacji wartości autotelicznych.

Tego rodzaju koncepcja wyzwała kolejny bardzo ciekawy wniosek o wyjątkowo ważnym, czy nawet fundamentalnym znaczeniu dla postępowania karnego.

Na tle założeń wskazanej koncepcji wartości kształtuje się wniosek, że to przede wszystkim wartości, a dokładnie możliwości ich realizacji, powinny wyznaczać każdy model postępowania karnego. Zaproponowane wartości powinny stać się podstawowym kierunkiem modelowego prowadzenia postępowania karnego. Wartości w postępowaniu karnym są zatem pierwszymi elementami, które trzeba brać pod uwagę, czy to konstruując czy to prowadząc już skonstruowane postępowanie karne. Z lektury monografii przebija się

na pierwszy plan odważna teza, jakoby prowadzenie postępowania karnego wedle wartości daje pewność i gwarancje prawidłowego ustalenia zakresu odpowiedzialności karnej, co jest przecież punktem kulminacyjnym postępowania karnego. W tym kontekście zgodzić się trzeba z wnioskiem Habilitanta, że bardzo potrzebna jest głęboka analiza i prawidłowe rozumienie wartości zarówno dla teoretyków jak i praktyków postępowania karnego. Konieczne jest to również dla ustawodawcy jako głównego kreatora modelu postępowania karnego. Prawidłowe skonstruowanie postępowania karnego, a następnie jego prawidłowe funkcjonowanie, zależy właśnie od właściwego rozpoznania i zapewnienia realnych możliwości zrealizowania tych wartości, które są charakterystyczne i ważne dla obszaru proceduralno-karnego. Innymi słowy respektowanie wartości autotelicznych w postępowaniu karnym jest fundamentalną kwestią, bo celem postępowania karnego jest m.in. wypracowanie na podstawie przeprowadzonych czynności w poszczególnych jego etapach, po ustaleniu prawdziwego przebiegu zdarzenia, jednoznacznego orzeczenia o zakresie odpowiedzialności karnej. Natomiast to jednoznaczne orzeczenie o odpowiedzialności karnej będzie prawidłowe, tylko wtedy, gdy będzie oparte na poszanowaniu godności ludzkiej, osiągnięciu sprawiedliwości, poznaniu prawdy i podejmowaniu działań praworządnych ze strony organów postępowania karnego. Grupa wartości autotelicznych jest dlatego – w prezentowanej koncepcji - wspierana przez wartości prakseologiczne. Takich wartości autotelicznych jak sprawiedliwość, prawda itp. nie osiągnie się bez moralności, uczciwości czy bezpieczeństwa, a te wartości to już odrębna grupa wartości prakseologicznych.

Nie ma wątpliwości, że tak skonstruowana koncepcja wartości w postępowaniu karnym jest pierwszą tego rodzaju koncepcją, która daje podstawy dla stworzenia dalszych rozważań na obszarze obecnie mało eksplorowanej badawczo aksjologii postępowania karnego. Jest to więc monografia pionierska i nowatorska. W rzeczy samej całość tej koncepcji można uznać właśnie za problematykę aksjologicznego podejścia do postępowania karnego, który to nurt badawczy na tym obszarze (jak dotąd) nie cieszył się dużą popularnością. Przyznać zresztą trzeba, że w ogóle problematyka aksjologii postępowania karnego, a ściślej rozpoznania wartości w postępowaniu karnym należy do rzadkości i poza kilkoma publikacjami przytoczonymi w monografii (m.in. J. Skorupka, O sprawiedliwości procesu karnego, Warszawa 2013; D. Kala, O poszukiwaniu istoty sprawiedliwości w sferze prawa, „Kwartalnik Sądowy Apelacji Gdańskiej” 2/2015; M. Soniewicka, Granice sprawiedliwości, sprawiedliwość ponad granicami, Warszawa 2010;

M. Borucka–Arctowa, *Koncepcja sprawiedliwości proceduralnej i jej rola w okresie przemian systemu prawa – analiza teoretyczna i funkcjonalna*, w: *Dynamika wartości w prawie*, red. K. Pałeczki, Kraków 1997) nie było jak dotąd tak kompleksowej analizy wartości na tle postępowania karnego.

Dlatego wyraźnego podkreślenia wymaga oryginalność prezentowanej koncepcji wartości stanowiącej istotny wkład w naukę postępowania karnego, zaś sama monografia jest niewątpliwie pierwszą monografią poświęconą kompleksowej analizie wartości w postępowaniu karnym.

Odnosząc zaś do oceny stylu pisania, metody badawczej i bazy bibliograficznej, wskazać trzeba, że jest ona w ocenianej monografii prawidłowa.

Monografia napisana jest w sposób poprawny, zrozumiały, logiczny i merytorycznie powiązany. Każdy z rozdziałów jak i podrozdziały mają swoje logiczne i merytoryczne uzasadnienie i relacje treściowe. Zasadniczo nie ma obszarów w monografii, które byłyby zbędne, czy które zaciemniałyby obrany przez Habilitanta kierunek badania. Na aprobatę również zasługuje fakt, że w monografii stawiane przez Autora tezy czy też sformułowane ostateczne wnioski są należycie i czytelnie uwypuklone oraz uzasadnione treściowo. Habilitant we wprowadzeniu do monografii wskazuje wszelkie atrybuty i argumenty jakimi będzie się posługiwał i w jakim kierunku będzie badał zagadnienie tytułowe. Następnie wywód prowadzony w poszczególnych rozdziałach i podrozdziałach jest konsekwentny, bo jest spójny z wcześniej przedstawionymi tezami. Natomiast w zakończeniu przedstawione są ostateczne konkluzje i wnioski, które współgrają z całością uprzednio prowadzonej analizy.

Habilitant, prawidłowo przyjął i konsekwentnie korzystał z metody badawczej w postaci połączenia metody dogmatyczno-prawnej oraz teoretyczno-prawnej, a także częściowo metody aksjologicznej. Podstawą badania są tu w zasadniczej części przepisy kodeksu postępowania karnego pod kątem jego interpretacji i znaczenia w połączeniu z całokształtem naukowych opracowań dotyczących wartości na różnych płaszczyznach ich funkcjonowania. Podobnie rzecz się ma z bardzo bogatą bazą bibliograficzną, na którą składają się opracowania krajowe jak i zagraniczne.

Podsumowując ocenę monografii autorstwa dra Marcina Wielca pt. *Wartości – analiza z perspektywy osobliwości postępowania karnego*, stwierdzam, że w świetle treści przepisu art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 16 marca 2003 r., o stopniach naukowych i tytule naukowym

oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki spełnia ona kryterium wykazania osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład Autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej.

IV. Ocena pozostałego dorobku naukowo – publikacyjnego (autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych lub krajowych).

W kwestii oceny pozostałego dorobku naukowego, którego efektem są publikacje autorstwa dra Marcina Wielca, wskazać trzeba, że z dostarczonej dokumentacji wynika, że posiada On znaczny wkład w obszarze naukowo – publikacyjnym.

Na Jego dorobek składają się liczne autorstwa lub współautorstwa monografii, autorstwo artykułów naukowych oraz poszczególnych rozdziałów w monografiach prawniczych. Łącznie jest to 57 pozycji (w tym 2 samodzielne książki, oraz 6 pozycji książkowych współautorskich) opublikowanych po uzyskaniu stopnia doktora.

Z przedłożonego zestawu dokumentacyjnego wynika, że działalność badawcza i publikacyjna Habilitanta oscyluje w zakresie eksploracji trzech obszarów badawczych tj.:

- a) ściśle postępowania karnego,
- b) relacji pomiędzy postępowaniem karnym a prawem i postępowaniem dyscyplinarnym,
- c) wzajemnych powiązań pomiędzy postępowaniem karnym a innymi dziedzinami prawa (relacje pomiędzy postępowaniem karnym a prawem administracyjnym, prawem rodzinnym, prawem konstytucyjnym, prawem administracyjnym, prawem organów ochrony prawnej, prawami człowieka itp.).

Powyższe zestawienie dobitnie ukazuje szerokie spektrum badawcze Habilitanta, co ma znaczenie dla pozytywnej oceny jego działalności naukowej, ponieważ nie ogranicza się On jedynie do wąskiej grupy problemów badawczych, lecz prowadzi swoje badania i analizy na dużym obszarze prawa. W zasadzie wszystkie przedstawione przez Habilitanta pozycje naukowe tworzą solidną i zróżnicowaną tematycznie bazę, gdzie znaleźć można analizę wielu ważnych, aczkolwiek różnorodnych problemów prawnych. Jak widać – Habilitant nie ogranicza się – tylko do jednego obszaru problemowego, lecz porusza różne zagadnienia często nie powiązane ze sobą wprost.

Wśród najważniejszych pozycji autorstwa dra Marcina Wielca odnotować jednak trzeba kilka publikacji o interesującej tematyce.

Z pewnością należy do nich monografia pt. Zakaz dowodowy tajemnicy spowiedzi, która do tej pory jest jedyną zwartą analizą tej tytułowej kontrowersyjnej instytucji w obszarze postępowania karnego.

Ciekawe zagadnienie z pogranicza filozofii prawa, aksjologii oraz postępowania karnego zaprezentował On również w opracowaniu pt. Pomiedzy sprawiedliwością a interesami w postępowaniu karnym w publikacji pt. Prawa człowieka fundamentem Europy wartości, (pod red. C.T. Szyjko, Warszawa 2014, s. 124–135).

W inny sposób kwestie filozoficzno-aksjologiczne związane z postępowaniem karnym przedstawione zostały przez Habilitanta w opracowaniu pt. Paradygmat demokratycznego państwa prawa i jego refleks w prawodawstwie karnym, opublikowanym w monografii swojego współautorstwa pt. Prawa człowieka w państwie, (Warszawa 2014, s. 49–77).

Nie bez znaczenia są również Jego analizy sporządzane w formie glos do orzeczeń sądowych, wśród których trzeba wyróżnić glosę do orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2010 r. sygn. III KK 325/09, opublikowaną w Przeglądzie Sądowym (Zeszyt 4/2011, s. 139–143) gdzie przedstawił kontrowersje odnoszące się do wyznaczenia terminu wniesienia kasacji w postępowaniu karnym przed Sądem Najwyższym, czy też glosę do postanowienia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, II Wydział Karny - II A Kzw 417 / 08 , opublikowaną w Studiach Prawniczych i Administracyjnych Wyższej Szkoły Menedżerskiej (Tom 1 Zeszyt 3/2012, s. 67–71) gdzie przedstawił kwestie odnoszące się do ustawowych wymagań, co do terminu orzeczenia o przedterminowym zwolnieniu skazanego z odbywania reszty kary pozbawienia wolności.

Interesujące kwestie zawarte są również w publikacji pt. Arogancja sądów a realizacja praw procesowych przez strony postępowania sądowego w monografii pt. Problemy z sądową ochroną praw człowieka, (pod red. R. Szychmiller, J. Krzywkowska Tom 2, Olsztyn 2012, s. 79 – 99) gdzie konfrontacyjnie przedstawiono analizę potężnej pozycji sądu w postępowaniu karnym.

Obserwacja działalności obrońcy w postępowaniu karnym dała efekt w postaci analiz zawartych w publikacji pt. Komparatystyczne ujęcie pozycji obrońcy na tle wybranych unormowań polskiego i ukraińskiego kodeksu postępowania karnego, w monografii pt. Prawo ukraińskie, (pod red. M. Bartnik, M. Bielecki, J. Nikołajew,, Lublin 2013, s. 273–243) oraz w rozdziale pt. Konieczność zagwarantowania uprawnień obrońcy na

etapie prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, w monografii pt. Współczesne problemy wykroczeń, (pod red. I. Nowicka, A. Sadło–Nowak, Szczytno 2013, s. 79–90).

Przedmiotem ciekawej analizy była również możliwość wyznaczenia granicy oceny dowodów przy zastosowaniu środka zapobiegawczego. W efekcie powstał rozdział pt. Granice oceny dowodów przy zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w postępowaniu karnym, w monografii pt. Dowodzenie w procesach karnych, (pod red. J. Kasprzak, J. Krzywkowska, J. Sztuchmiller, Olsztyn 2014, s. 23–41).

Uwagę zwraca również publikacja pt. Tajemnice w postępowaniu karnym, Monitor Prawniczy CH. BECK, Zeszyt Nr 9/2014, s. 487–495, w której dr Marcin Wielec zaproponował nowe podejście do tzw. tajemnic w postępowaniu karnym poprzez wprowadzenie nowej klasyfikacji tych tajemnic.

Przykładem na powiązania postępowania karnego z innymi obszarami prawa są natomiast analizy dotyczące relacji pewnych standardów znanych wprost z prawa cywilnego ze specyfiką postępowania karnego, co miało miejsce m.in. w opracowaniu pt. Symptomy funkcjonowania cywilistycznego nakazu pacta sunt servanda w obszarze postępowania karnego, zawartym w monografii pt. Pacta sunt servanda - nierealny projekt czy gwarancja ładu społecznego i prawnego, (pod red. E. Kozerska, P. Sadowski, A. Szymański, Kraków 2015, s. 137–155).

Natomiast w zakresie obszaru prawa i postępowania dyscyplinarnego warto zaznaczyć dorobek Habilitanta w postaci takich publikacji jak uczestnictwo w projekcie wydawniczym dotyczącym kompleksowego stworzenia komentarza do ustawy – prawo o szkolnictwie wyższym, gdzie opracował komentarz do części przepisów o odpowiedzialności dyscyplinarnej studentów w pozycji pt. Prawo o szkolnictwie wyższym po nowelizacji. Komentarz praktyczny, pod red. M. Czuryk, M. Karpiuk, J. Kostrubiec, Warszawa 2015, s. 288–293. Habilitant zwracał uwagę na pewne niedociągnięcia w konstrukcji odpowiedzialności dyscyplinarnej w służbie celnej w publikacji pt. Mankamenty organizacyjne i powiązania proceduralno karne odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy służby celnej, w publikacji pt. Z zagadnień nadzoru i kontroli organów władzy publicznej w Polsce, (pod red. M. Woch, M. Konarski, Tom III, Warszawa 2013, s. 57–81). Z innych jeszcze opracowań i analiz dotyczących powiązania postępowania karnego z prawem i postępowaniem dyscyplinarnym wskazać trzeba dwa

interesujące opracowania w postaci rozdziału pt. Stopień relacji pomiędzy odpowiedzialnością dyscyplinarną a odpowiedzialnością wykroczeniową w monografii pt. Współczesne problemy wykroczeń. Materialnoprawna i procesowa problematyka wykroczeń, (pod red. I. Nowicka, A. Sadło-Nowak, Szczytno 2016, s. 109–123) oraz artykułu pt. Koincydencja postępowania karnego i dyscyplinarnego w kontekście przepisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, (Białostockie Studia Prawnicze” Tom 22, Zeszyt 1/2017, s. 111–124).

Warto również zaznaczyć, że dorobek dra Marcina Wielca wzbogaca wiele publikacji w języku angielskim wydanych w kraju bądź zagranicą (np. artykuł pt. A new approach to protection and assistance for victims and witnesses in view of the globalization of criminal procedur, (w:) Security and Globalization in the Context of European Integration. Legal aspects, ed. P. Sobczyk, Hamburg 2017, s. 147–157; oraz artykuł pt. Coincidence of Criminal and Disciplinary Proceedings in the Context of the Provisions of the Law on Higher Education (w:) , Białostockie Studia Prawnicze 2017 vol. 22 nr 1, s. 111).

Reasumując tę część oceny działalności naukowej dra Marcina Wielca wskazać trzeba, że wszystkie przedstawione przez Niego publikacje w postępowaniu habilitacyjnym są na dobrym poziomie merytorycznym i wnoszą wiele cennych uwag i spostrzeżeń do doktryny prawniczej. Duża liczba publikacji opracowanych od uzyskania stopnia naukowego doktora prawa, ale przede wszystkim ich wartość merytoryczna oraz szerokie i zróżnicowane spectrum poruszanych problemów, pozwala stwierdzić, że spełnione zostało kryterium ustawowego wykazania się przez Habilitanta istotną aktywnością naukową w postaci znacznego dorobku naukowego.

V. Ocena działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej (dorobek dydaktyczny i popularyzatorski oraz współpraca międzynarodowa – osiągnięcia dydaktyczne i działalność popularyzująca naukę).

Oceniając działalność dydaktyczną Habilitanta, przedstawić trzeba, że z racji ciągłego zatrudnienia na Wydziale Prawa i Administracji UKSW (od października 2003r.), prowadzi On zajęcia dydaktyczne w postaci wykładów i ćwiczeń z takich przedmiotów jak postępowanie karne, a także wykłady z innych powiązanych z postępowaniem karnym

przedmiotów takich jak: organy ochrony prawnej, prawo karne skarbowe, prawo karne wykonawcze, prawo i postępowanie dyscyplinarne. Realizuje także seminaria magisterskie i licencjackie.

Poza prowadzeniem dydaktyki zauważyć można bardzo bogatą działalność na rzecz studentów studiów prawniczych. I tak (między innymi) kieruje On od 2004r. Kołem Naukowym Prawa Karnego Procesowego działającym na Wydziale Prawa i Administracji UKSW. Jest również od 2012r. nadzorującym konsultantem w Sekcji Prawa Karnego w Uniwersyteckiej Studenckiej Poradni Prawna WPiA UKSW.

W kontekście powyższego nie bez znaczenia jest to, że praca dra Marcina Wielca ze studentami prawa niejednokrotnie kończyła się sukcesem w postaci wygrania lub otrzymania wyróżnienia na szeregu ogólnopolskich studenckich konkursach naukowych. I tak z najważniejszych sukcesów odnotować trzeba wyróżnienie na Ogólnopolskim Konkursie Wiedzy z Postępowania Karnego, organizowanym co roku na Wydziale Prawa i Administracji na Uniwersytecie w Białymstoku (23 maja 2013r.). Następnie pierwsze miejsce zajął przygotowywany przez dra Marcina Wielca zespół studentów WPiA UKSW w Ogólnopolskim konkursie na najlepszą symulację rozprawy karnej organizowanym przez Studencką Poradnię Prawną, Koło Naukowe przy Wydziale Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego (Kraków, 13 maja 2013 r.). Pierwsze miejsce również zajął prowadzony przez Habilitanta zespół studentów WPiA UKSW na Ogólnopolskim Konkursie Krasomówczym na Wydziale Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii im. Frycza Modrzewskiego (Kraków, 22 maja 2014 r.) Natomiast indywidualna opieka Habilitanta nad konkretnymi studentami w ramach tzw. Indywidualnego Toku Studiów na WPIA UKSW dała ten efekt, że student V roku Wydziału Prawa i Administracji UKSW będący pod opieką naukową dra Marcina Wielca, otrzymał Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia na rok akademicki 2017/2018.

Godne zauważenia jest również to, że pracę dra Marcina Wielca na rzecz studentów i całego Wydziału i Uniwersytetu docenił Rektor UKSW dwukrotnie nagradzając dra Marcina Wielca stosowną nagrodą rektorską, zaś na Wydziale Prawa i Administracji UKSW dra Marcin Wielec został w 2017r. wybrany najlepszym wykładowcą akademickim.

Uniwersytecką działalność dydaktyczną dr Marcin Wielec wzbogaca poprzez prowadzenie dydaktyki dla wyspecjalizowanych podmiotów w postaci prowadzenia

specjalistycznych kursów m.in. z prawa i postępowania dyscyplinarnego dla Doradców Podatkowych (Krajowa Izba Doradców Podatkowych w Warszawie – maj 2012 r.) oraz prawa i postępowania w sprawach o wykroczenia (Główny Inspektorat Transportu Drogowego – luty 2013 r.), prawa i postępowania dyscyplinarnego dla rzeczników dyscyplinarnych i członków komisji dyscyplinarnych uczelni wyższych (m.in. Wojskowa Akademia Techniczna – luty 2017 r., Politechnika Częstochowska – marzec 2017 r.).

Natomiast oceniając działalność ściśle badawczą, wskazać trzeba, że dr Marcin Wielec brał udział m.in. w projekcie badawczo rozwojowym realizowanym na rzecz bezpieczeństwa i obronności państwa pt. Model regulacji jawności i jej ograniczeń w demokratycznym państwie prawnym (projekt ten był współfinansowanego ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – Projekt nr O ROB 0075 002, przy współrealizacji konsorcjum Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Uniwersytet Wrocławski, Naukowe Centrum Prawno-Informatyczne i Wydawnictwo CH Beck - Zadanie 1.03. Analiza polskiej regulacji ograniczeń jawności oraz powiązanych z nimi aktów prawa europejskiego i międzynarodowego).

Pan doktor Marcin Wielec jest Autorem szeregu opracowań eksperckich, wykonanych na zamówienie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, a mianowicie 11 opinii prawnych oraz 3 projektów eksperckich. Współdziałał również jako ekspert w tworzeniu Ustawy o zapobieganiu nieuczciwym praktykom rynkowym stosowanym wobec dostawców produktów spożywczych i rolnych przez przedsiębiorców zajmujących się obrotem tymi produktami.

Z przedłożonej dokumentacji wynika również, że Habilitant przeprowadził badanie pt. Standard odpowiedzialności dyscyplinarnej w wybranych zawodach prawniczych, Warszawa 2017. Projekt ten realizowanym był jako projekt badawczy na bezpośrednie zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości RP w Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości w Sekcji Prawa i Postępowania Karnego w Warszawie. Habilitant jako kierownik i pomysłodawca tego projektu badawczego koordynował pracę specjalistycznego zespołu badawczego.

Aktualnie zaś Habilitant jest kierownikiem i badaczem w projekcie badawczym realizowanym w ramach programu Polityka Sprawiedliwości 2018 Ministerstwa Sprawiedliwości RP wraz z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu, pt. Uprawnienia pokrzywdzonego w postępowaniu karnym.

Uzupełnieniem pracy dydaktycznej jak i pracy badawczej Habilitanta jest prezentowanie Jego analiz na szeregu konferencji w kraju jak i zagranicą. Łączna liczba tych wystąpień to 23.

Wspomnieć również trzeba, że Habilitant poszczycić się może pełnieniem szeregu funkcji w obszarze uczelnianym (Prodziekan ds. Studenckich, Sekretarz Katedry Postępowania Karnego, P.O Kierownika Katedry Postępowania Karnego, Rzecznik Dyscyplinarny ds. Studentów UKSW, Delegat JM. Rektora UKSW jako osoba reprezentująca środowisko naukowe – członek Ogólnopolskiej Komisji ds. Egzaminów na Licencję Detektywistyczną przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, Przewodniczący Komisji ds. Formułowania zagadnień egzaminacyjnych na egzamin licencyjki na WPiA UKSW, Członek Komisji Wydziału Prawa i Administracji UKSW przy Egzaminach Licencyjki na kierunku administracja I stopień, Sekretarz w Komisji do spraw oceny naukowej pracowników WPiA UKSW, Członek Jury w XVII Ogólnopolskim Konkursie Krasomówczym Studentów Wydziałów Prawa im. Joanny Agackiej-Indeckiej, Członek Jury Debaty Oksfordzkiej nt. Świadek Koronny – nowy instrument walki z przestępczością czy zbędna regulacja, ELSA Uniwersytet Warszawski, Wydział Prawa i Administracji, Przedstawiciel Młodszych Pracowników Naukowych do Rady Wydziału Prawa i Administracji UKSW, Recenzent w Ogólnopolskim konkursie na najlepszą prace magisterską z zakresu ekonomicznych i socjologicznych aspektów funkcjonowania przestrzeni sprawiedliwości organizowany przez Ministra Sprawiedliwości RP, Ministerstwo Sprawiedliwości, Mąż Zaufania w Komisji Antymobbingowej pracowników UKSW).

Pan dr Marcin Wielec pełni również istotne funkcje w obszarze publicznym (Zastępca Dyrektora Instytut Wymiaru Sprawiedliwości w Warszawie, Współprzewodniczący/Ekspert w Komisji Regulacyjnej do Spraw Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji RP, Członek Rady Naukowej Instytutu Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra J. Sehna w Krakowie, Autor szeregu opinii prawnych dla organów władzy publicznej w kraju).

Dodatkowo jest On również członkiem Rady Programowo-Naukowej Kwartalnika Probacja przy Ministerstwie Sprawiedliwości RP oraz Członkiem Rady Programowej pisma Młody Jurysta WPiA UKSW. Nadto dr Marcin Wielec jest również recenzentem w kilku cenionych periodykach naukowych jak np. Przegląd Prawa Wyznaniowego, Młody Jurysta, Roczniki Nauk Prawnych KUL, Kwartalnik Bellona, Prawo w Działaniu.

Przedstawiając powyższe stwierdzam jednoznacznie, że kolejna przesłanka w przewodzie habilitacyjnym została spełniona, bowiem, dorobek dydaktyczny i popularyzatorski dr Marcina Wielca – jak widać - jest odpowiedni.

VI. Końcowy wniosek w ocenie dorobku naukowego w sprawie nadania – dr. Marcinowi Wielcowi – stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk prawnych.

Konkludując niniejszą ocenę jednoznacznie stwierdzam, że Pan dr Marcin Wielec, spełnił wszystkie wymagania określone w przepisach Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2003 Nr 65 poz. 595) oraz w przepisach rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U. Nr 196, poz. 1165).

Posiada on stopień doktora nauk prawnych, przedłożył wymagane osiągnięcie naukowe w postaci książki pt. Wartości – analiza z perspektywy osobliwości postępowania karnego, a także wykazał istotną aktywność naukową w postaci znacznego dorobku w obszarze publikacyjnym, dydaktycznym, badawczym i naukowo – popularyzatorskim.

Jednoznacznie stwierdzam, że całość dorobku naukowego Pana dra Marcina Wielca uzyskanego po otrzymaniu stopnia doktora nauk prawnych, stanowi znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej.

W świetle wypełnienia głównych kryteriów postępowania habilitacyjnego wynikających z Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, opiniuje o dopuszczeniu Pana dra Marcina Wielca do kolejnych czynności w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie prawo.

